

**Széchenyi István Baptista Középiskola
Tapolca**

**PEDAGÓGIAI PROGRAM
(NEVELÉSI PROGRAM)**

Készült: 2017.május 10.
a 2016.08.30-i pedagógiai program átdolgozásával

Jóváhagyta: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy Szenczy Sándor elnök

Fenntartói jóváhagyás dátuma	2017. ....
Az elfogadás dátuma	2017. ....
Hatálybalépés időpontja	2017. ....
A program időbeli hatálya, érvényessége	újabb módosításig

Tartalomjegyzék

PREAMBULUM	7
1. Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	9
1.1 Pedagógiai alapelveink	9
1.1.2 Nevelő-oktató munkánk pedagógiai értékei	10
1.1.2.2 <i>Az iskola által közvetített tudás</i>	10
1.1.2.3 Iskolánknak a helyi társadalomban betöltött szerepéről vallott nézeteink.....	10
1.1.3 Iskolánk nevelési és oktatási céljai	11
1.1.4 A Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	11
1.1.5 Nevelő-oktató munkánk eszközei, eljárásai	12
1.1.5.1 <i>Nevelő – oktató munkánk pedagógiai, módszertani eszközei</i>	12
1.1.5.2 <i>Tárgyi eszközeink</i>	13
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink	14
1.2.1 A sikeres személyiségfejlesztő munkánk elérése érdekében:	14
1.2.2 A tanulóinkban kialakítandó, illetve megerősítendő személyiségjegyek:	15
1.3.2 Az egészségfejlesztő team az egészségfejlesztési program feladatainak meghatározását, koordinációját, végrehajtását végzi.	16
1.3.3 Iskolai programok	16
1.3.3.1 <i>Tanórai foglalkozások</i>	16
1.3.3.2 <i>Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja</i>	16
1.3.3.3 <i>Tanórán kívüli foglalkozások, programok</i>	17
1.3.4 Segítő kapcsolatok.....	20
1.3.4.1 <i>Iskolaorvos, védőnő</i>	20
1.3.4.3 <i>Iffjúságvédelem az iskolában:</i>	20
1.4 Közösségfejlesztés	21
1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok	21
1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai.....	21
1.4.3 A hagyományápoló, hagyományörző tevékenységünkben rejlő közösségfejlesztő lehetőségek	22
1.4.4 A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai	23
1.4.5 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai	23
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	24
1.5.1 Az egyes pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza	24
1.5.3 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	25
1.5.4. A szakmai mentorpedagógus feladatai	26
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	27
1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	27
1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	27
1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	28
1.6.4 A sajátos nevelési igényű tanulók segítésének programja.....	29
1.6.4.1 <i>Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.</i>	29
1.6.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	31
1.6.7 A sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai nevelése és oktatását segítő, a fogyatékossg típusához és fokához igazodó fejlesztő program	32

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	42
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	43
1.8.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	43
1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák	43
1.8.3 A kollégiummal való jó kapcsolattartás érdekében:	44
1.9. A tanulmányok alatti vizsgák és alkalmassági vizsga vizsgaszabályzata	44
1.9.1 A vizsgaszabályzat célja a tanulmányok alatti vizsgákról szóló a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályoknak való megfelelés.	44
1.9.2 A vizsgaszabályzat hatálya.....	44
1.9.3 A tanulmányok alatti vizsgák folyamata	45
1.10 A felvétel és az átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai, a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezései.....	46
1.11 Különleges helyzet szabályozása a középfokú iskolai jelentkezőknél, akik azonos összesített eredményt értek el.	47
1.12 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	48
1.13 Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése	49

PREAMBULUM

“...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „*A bölcs tanítás az élet forrása.*” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, ösztönökre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Iskolánkról

A Széchenyi István Baptista Középiskola Magyarország egyik legszebb vidékén, a Balaton-felvidéken található, a vulkanikus hegyekkel övezett Tapolcai-medence központjában, Tapolcán. Iskolánk a több mint százéves múltra visszatekintő tapolcai kereskedelmi és iparos képzés utódintézménye.

1985 novemberében vettük át az új épületet, amely azóta otthona az egy intézménnyé alakult kereskedelmi, ipari, vendéglátó és informatika szakképzésnek. 1998-ban felvettük Széchenyi István nevét, akinek életművét, elhivatottságát példaként állítjuk tanulóifjúságunk elé.

Mérföldkő volt iskolánk életében a 2012. esztendő, amikor a Baptista Szeretetszolgálat által fenntartott intézményekhez csatlakoztunk. A Szeretetszolgálat múltja, tevékenysége, szellemisége, nevelési hitvallása, - mely szerint a gyermekszertet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését -, pozitívan határozza meg iskolánk mindennapjait.

Az intézmény mostani struktúrája a régi szakmunkásképzésből eredeztethető. Jelenleg alapfokú szakképzést, szakközépiskolai oktatást, és érettségire épülő szakképzést folytatunk. A felnőttek szakközépiskolájának nappali, levelező és esti tagozatán a szakmával rendelkezők érettségire való felkészítése zajlik. A képzés szerkezetét, tartalmát, legfontosabb sajátosságainkat, múltba nyúló gyökereinkre alapozva, a jelen kor elvárásaihoz igazítjuk.

A kezdetektől nagy az érdeklődés iskolánk iránt. Ma már volt tanítványaink hozzánk ide gyermekeiket, unokáikat, gyakran kíséri tanítványunk felvételire a testvérét. Számunkra ez az iskolánkhöz való kötődés legszebb bizonyítéka.

Olyan tantestület oktatja, neveli gyermekeinket, mellyel célul tűzhattük ki a minőségi szakemberképzést. Arra törekszünk, hogy derű, kiegyensúlyozottság és emberség jellemezze iskolánk légkörét.

Kiemelt – és a mindennapi életben megvalósuló – célunk a szülőkkel való szoros kapcsolat kialakítása, fenntartása, a diákok fejlődését elősegítő együttműködés.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink az elméleti felkészültség mellett a gyakorlat mesterei is legyenek. Ennek érdekében együttműködünk a környék vendéglátó, kereskedelmi és ipari egységeivel a szakmai követelmények kialakításában, az eredmények értékelésében, a feltételek megteremtésében és a tanulók képzésében. Mindezeknek köszönhetően diákjaink számos kimagasló eredményt értek el a különböző nemzetközi és hazai szakmai, tanulmányi valamint kulturális versenyeken. Ezek közül a legkiemelkedőbbek: EBCL Nemzetközi Verseny I. helyezés valamint gázvezeték-és készülékszerelő szakmában a Szakma Kiváló Tanulója Verseny döntőjében I. és II. helyezés.

Amikor a tantestület és az iskolavezetés – elemezve az iskola helyzetét, ismerve gyökereit és múltját – elkészítette ezt a dokumentumot, arra törekedett, hogy a szakma, az iskolahasználók, a fenntartó igényeit figyelembe véve fogalmazza meg terveit, céljait és feladatait, melyekkel a XXI. század nemzeti és uniós követelményeinek megfelelő tudást közvetít.

Tapolca, 2016. augusztus 26.

Szollár Gyula
igazgató

1. Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1 Pedagógiai alapelveink

Nevelő – oktató munkánk során az alábbi didaktikai, nevelési, metodikai alapelvekre támaszkodunk:

- *a komplexitás elve — a biológiai, a fiziológiai, a pszichológiai és a társadalmi törvényszerűségek folyamatos figyelembe vétele és összehangolása a nevelés-oktatás során;*
- *életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve — a tanuló fejlődésének a maga fejlettségi szintjéhez történő igazítása;*
- *egységesség és differenciálás, — a közoktatásban érintettek egyforma lehetőségekkel rendelkeznek az osztályba sorolás, a napi gyakorlat szintjén, ugyanakkor a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó fejlesztés és/vagy a tanulók egyéni sajátosságainak megfelelő fejlődés körülményeinek biztosítása a nevelési gyakorlatban;*
- *a különböző közösségekhez tartozás elve — a tanulók mindig szűkebb (család, osztály, iskola) és tágabb (környezet, társadalom) közösség tagjai. A nevelés-oktatás az emberi viszonyokban gazdag közösségek hatásrendszerén át, a közösségekben, a közösségek életének, céljainak, érdekeinek figyelembevételével, a közösség aktív részvételével történik. A közösségek biztosítanak terepet — a pedagógus vezető, irányító, kezdeményező szerepe mellett — a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához;*
- *a tapasztalatszerzés elve — lehetőség teremtése a nevelés-oktatás folyamatában a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására;*
- *a külső hatások elve — mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre történő támaszkodás, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek be;*
- *a bizalom elve — bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására;*

Nevelő – oktató munkánk hatékonyságát a következő nevelési alapelvek segítik elő:

- *egyéni bánásmód,*
- *pozitív környezeti hatás biztosítása;*
- *harmonikus személyiségfejlesztés,*
- *következetesség,*
- *nyitottság, bizalom,*
- *tevékenységközpontúság,*
- *partnerség,*
- *a pozitívumokra támaszkodás,*
- *az elmélet és a gyakorlat egységének elve,*
- *az esélyegyenlőség megteremtésének elve,*
- *a folyamatos fejlesztés elve,*
- *az ismeretek tárgyilagos közvetítése,*
- *célratörő, tervszerű, sokoldalú nevelő hatás biztosítása és összehangolása,*
- *a tanuló jogainak tiszteletben tartása, emberi méltóságának megőrzése*
- *pedagógiai tapintat, türelem.*

1.1.2 Nevelő-oktató munkánk pedagógiai értékei

1.1.2.1 A tanuló iskolai szerepeire és jövőjére vonatkozó értékek

A mi iskolánk olyan iskola, melyben a tanuló az ismeretek megszerzése közben:

- megfelelő önismeretre tesz szert,
- kipróbálja és fejleszti képességeit, keresi lehetőségeit és megismeri korlátait
- az iskola biztonságot adó, támaszt, segítséget nyújtó közösségében, kiegyensúlyozott légkörben formálhatja egyéniségét, fejlődhet személyisége.
- kialakíthatja az élethosszig tartó tanulás igényét és képességét
  - kialakíthatja a karrierépítés kompetenciáit.

1.1.2.2 Az iskola által közvetített tudás

Hisszük, hogy az iskola kultúraközvetítő szerepét csak akkor tudja betölteni, ha:

- a tanulók fokozódó öntevékenységre, ismeretszerző képességeinek fejlesztésére alapoz
- együttműködik a családdal, megosztja a szerepeket a különböző iskolai közösségekkel
- segít megérteni, újraértékelni és felhasználni az ellentmondásos mindennapi tapasztalatokat
- a hátrányos megkülönböztetés elhárításának tudatosítása érdekében az oktatás és nevelés folyamatában a tanulói személyiségből és adottságokból fakadó különbségtétel az egyenlő bánásmód elve alapján történik, és a tanulók érdekét szolgálja.
- a felelősség, a tolerancia és a szolidaritás elve a mindennapokban is érvényesül.

Meggyőződésünk, hogy az önmagunkkal és környezetünkkel szembeni igényességet és felelősségérzetet kell középpontba állítanunk, hogy tanulóink magukévá tehessék az alapvető emberi értékeket, maguk is értékörző, értékteremtő felnőttekké válhassanak, és képesek legyenek kiegyensúlyozott, teljes emberi életet élni.

Kötelességünk az iskolai élet minden szintjén azt sugározni tanulóink felé, hogy a tisztesség és becsület alapvető emberi érték, a legfontosabb szakmai követelmény, és hosszútávon megtérülő jó befektetés.

1.1.2.3 Iskolánknak a helyi társadalomban betöltött szerepéről vallott nézeteink

Hisszük és valljuk, hogy iskolánk szellemiségével, az általa közvetített értékekkel és tudással, minőségi szakemberképzésével formálja, alakítja városunk és az itt élő emberek, családok, intézmények mindennapi életét, ünnepeit, de jelentős hatással van és lesz a város és környéke gazdasági átalakítására is.

1. 1. 3 Iskolánk nevelési és oktatási céljai

Iskolánk a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési – oktatási célrendszert tartja szem előtt.

Alapvető céljaink:

- *a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentése,*
- *a tanulók egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatása,*
- *a tanulók tanulási, továbbtanulási esélyeinek növelése,*
- *a műveltség közvetítése,*
- *a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése,*
- *cselekvő elkötelezettségre nevelés az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt,*
- *a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, szociális és testi képességek fejlesztése,*
- *a nemzeti azonosságtudat fejlesztése,*
- *az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence megismertetése,*
- *Európa-hoz tartozásunk tudatának erősítése,*

Céljaink továbbá:

- *a tevékenykedtetés, a cselekvő részvétel (kísérlet, megfigyelés) középpontba állítása;*
- *az informatika alkalmazása;*
- *a szociális kompetenciák sokirányú fejlesztése;*
- *a közösségi élethez, a munka világába való belépéshez szükséges képességek és ismeretek elsajátítása;*
- *az egészséges életmód kialakítása;*
- *az aktív részvétel, öntevékenység és a kreativitás biztosítása;*
- *a médiumok alkotó használata.*

Céljaink elérése érdekében:

- *a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is;*
- *alapvetésnek tarjuk a Nat-ban megfogalmazott kulcskompetenciák sokoldalú, minden műveltségterületen megjelenő fejlesztését,*
- *a Nat-ban megfogalmazott kulcskompetenciákban megjelenő ismereteket, készségeket, képességeket és attitűdöket minél több tanulási helyzetben és összefüggésben, minél több probléma és feladat megoldására, kell alkalmaznunk.*

1.1.4 A Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Nevelési - oktatási céljainkhoz és a Nemzeti alaptantervben rögzítettekhez igazítva fogalmaztuk meg alapvető fejlesztési feladatainkat. Ezek területei: erkölcsi nevelés; nemzeti öntudat, hazafias nevelés; önismeret és társas kultúra fejlesztése; családi életre nevelés; testi és lelki egészségre nevelés; felelősségvállalás másokért, önkéntesség; fenntarthatóság, környezettudatosság, pályaorientáció, gazdasági és pénzügyi nevelés; médiatudatosságra nevelés, a tanulás tanítása.

Feladatunk továbbá:

- az érettségi és a szakmai vizsgák megszerzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátításához fontos ismeretek biztosítása,
- a személyiségfejlesztés egyénre szabott módszereinek alkalmazása,
- korszerű egészségre nevelés, testi-lelki egészség,
- a létminőség választásához szükséges értékek megmutatása, a létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása,
- a tolerancia képességének kialakítása,
- az önművelés igényének kialakítása,
- a munkaerő-piaci elvárásoknak megfelelő legfontosabb kulcskompetenciák kialakítása,
- kommunikációs készség fejlesztése anyanyelvi és idegen nyelvi területen egyaránt,
- információs technikák és technológiák alkalmazása,
- a helyes tanulási technikák elsajátíttatása,
- a felnőtt lét szerepeire való felkészítés.

1.1.5 Nevelő-oktató munkánk eszközei, eljárásai

1.1.5.1 Nevelő – oktató munkánk pedagógiai, módszertani eszközei

- Nevelő-oktató munkánk legfőbb eszközei a kötelező tanórák. Ezek maximális kihasználásával juthatunk céljaink eléréséhez, feladataink teljesítéséhez.
- a közismereti érettségi vizsgatárgyak közül a kötelező óraszám felül plusz órákat biztosítunk magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv tantárgyakból a tananyag mélyebb elsajátítására, illetve készségfejlesztésre.
- informatika tantárgyból szintén plusz órát biztosítunk tanulóinknak az első évfolyamon, célirányosan az ECDL-vizsga, illetve az előrehozott érettségi vizsga megszerzésére,
  - a bemeneti szintfelmérő eredményeinek tükrében felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk a gyenge szintet elért tanulók számára,
  - kiemelt figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra, rendszeresen felkészítjük tanulóinkat az OSZTV-re, SZKTV-ra, és szakköröket működtetünk,
  - a szakmai gyakorlati képzés területén az egységes tantervi követelmények megteremtését csoportos szakmai gyakorlattal biztosítjuk,
  - az ipari képzési célú, szolgáltató szakmáknál iskolai tanműhelyi gyakorlatot szervezünk az alapképzés időszakában,
  - rendkívül indokolt esetben akár egyéni fejlesztési tervet készítünk annak érdekében, hogy a tanuló a követelményeket teljesíteni tudja.
- Az egyes tanulókhöz alkalmazkodó differenciált tanítás – tanulás, amely megjelenik a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben. A differenciált tanulásirányítás során az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:
  - olyan szervezési megoldásokat keresünk, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
  - a tanulást úgy szervezzük, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenykedtetésüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket,

- problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- Sajátos tanulásszervezési megoldásokat alkalmazunk a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában.

Nevelő – oktató munkánk eszközei közt kiemelt szerepet szánunk továbbá:

- a projektoktatás
- a meggyőzés módszereinek (példaképpéállítás, beszélgetés, tudatosítás.)
- a magatartásra ható, ösztönző módszereknek (dicséret, osztályzás, biztatás, elismerés)
- a jutalmazás formáinak (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, ösztöndíj).
- a büntetés formáinak (szóbeli figyelmeztetés észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, más osztályba való áthelyezés, fegyelmi tárgyalás)
- a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszereknek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom).

1.1.5.2 Tárgyi eszközeink

Iskolánk elméleti oktatásának fő épülete Tapolcán, a Móricz Zsigmond u. 8. szám alatt található 10 nagy tanteremmel, 10 szertárral, 2 előadóval, 2 foglalkoztatóval rendelkező intézmény. Kertvárosi övezetben, 2800 m² területen fekszik, 2 szabadtéri bitumenes pályával rendelkezik, előtte fásított, pázsitos területtel.

A földszinten melegítőkonyha, étterem, mérőszobák, tornaterem, kondícióterem, öltözők, orvosi szoba, irodák találhatóak. Az emeleten kaptak helyet a szaktantermek, a kisebb foglalkoztatók és a könyvtár. A két számítástechnikai terem és a számítógéppel vezérelt multimédiás nyelvi labor mellett kémia és fizika előadó valamint áruismereti vizsgálatok végzésére alkalmas szertárterem helyezkedik el az emeleten. Számítógépes hálózat és hangstúdió segíti a tanulók tájékoztatását és az oktatást. A részben szaktantermi képzést 13 szertár berendezése szolgálja, amelyben számítógép, az audiovizuális eszközök és az oktatási segédanyagok találhatóak. A két korszerű tankonyha és tanterem a vendéglátó-ipari szakterületen biztosítják a csoportos szakmai gyakorlati képzés feltételeit.

Az iskola alapfeladata a szakképzés, amelynek egyik bázisépülete a kereskedelmi képzés területén a Berzsényi utcai Oktatási Kabinet. A kabinetrendszerű, csoportos foglalkozások négy tanulócsoport részére egyidejűleg megszervezhetőek, emellett a számítógéppel vezérelt pénztárgépes gyakorlóterem is két csoport részére zavartalanul üzemeltethető. Ebben a kabinetben szereltünk fel egy korszerű informatikai gyakorlóhelyet. Az iskola Móricz Zsigmond utcai főépülete mellett felépült tanműhely fogadja az ipari szakmákat tanulókat.

Az új tanműhely átadása minőségi változást eredményezett a szakmai gyakorlati képzés fémipari alapképzés, csőhálózat és berendezés szerelő alapképzés és gépészeti szakmákban.

Az iskola főépületében, a tanműhelyben és a kabinetben is kiépítettük a számítógépes hálózatot, így a tantermekben és a szertárakban is biztosított a hálózati hozzáférés. Hét

multimédiás bemutató szaktantermet alakítottunk ki, valamint a gépírás oktatásához számítógépes szaktanterem áll rendelkezésre.

A testnevelés órák jól felszerelt tornateremben zajlanak, és egy kondicionáló terem is rendelkezésre áll. Az iskola melletti udvar alkalmas a szabadban való testmozgásra, a mindennapos testnevelést két bitumenes pálya szolgálja.

Egy kézilabdapálya és egy elkerített szabadtéri kosárlabdapálya úgyszintén a tanulók rendelkezésére áll.

A Szakiskola Fejlesztési Programmal a közismereti tantárgyak szemléltető eszközeit korszerűsítettük.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink

A tanuló személyiségének egészséges fejlődését az iskolai és a szülői nevelés egységessége biztosítja.

A nevelés célja, hogy a diákok személyisége helyes irányban fejlődjön, alakuljon. E munka során egyes tulajdonságokat erősíteni kell, míg másokat háttérbe szorítani, megszüntetni. A nevelő előtt mindig ott lebeg egy személyiségideál, amit igyekeznek mind jobban megközelíteni diákjával a nevelés során. Természetesen ez az ideál diákonként más és más. Minden gyermekben más értéket lehet felfedezni, mást kell kibontani. Így az általános emberi értékeken túl mindig szem előtt kell tartani a csak arra a gyermekekre, fiatalra jellemző értékeket is. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell.

Iskolánk ösztönözni kívánja a személyiségfejlesztő oktatást a képzési fejlesztési programoknak megfelelően. Az egyes tantárgyak oktatása során a képzés tartalma kiterjed az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományra, ezek vívmányaira, eredményeire.

A tantárgyi kereteken kívül is meg kell teremteni a lehetőségét a színes, sokoldalú iskolai életnek, fejleszteni kell a tanulók önismeretét, edzeni akarataikat, sikerélményhez juttatni őket.

1.2.1 A sikeres személyiségfejlesztő munkánk elérése érdekében:

- Elő kell segítenünk az erkölcsi ismertek megszilárdulását, az előítéletes gondolkodás megszüntetését, a bűnmegelőzés tudatosítását.
- Minden osztályban szakember bevonásával önismereti tréninget szervezünk.
- Továbbra is teret kell adni a már hagyományossá vált házi versenyeknek: a vers és prózamondó, a Kazinczy szépkiértési, a helyesíró, az idegen nyelvi versenyeknek valamint nemzetközi szakmai versenyek iskolai szintű fordulóit. Ezekon túlmenően legalább két sportágban házi bajnokságot szervezünk.
- Ösztönözni kell a tanulmányi, szakmai versenyeken való részvételt.
- Az elért eredményekről a tanulóközösség egészét tájékoztatjuk, a kiemelkedő teljesítményt jutalmazzuk.
- Folyamatosan szem előtt kell tartani a tanulók igényeit, és az igények alapján kell az érdeklődési körök, szakkörök szervezését végezni.
- Szorgalmazni kell a hagyományos értékeket közvetítő művészeti foglalkozásokon való részvételt, pl: táncanfolyam, ének stúdió.
- Kívánatos elősegíteni a társintézményben történő zenetanulást.
- Biztosítani kell, hogy az önszerveződő sportcsoportok minden nap 16 óráig igénybe vehessék az iskola sporteszközeit.
- Törekedni kell az önművelés képességének kialakítására.

- Az egészségnevelés területén fókuszálnunk kell a korszerű táplálkozásra és a személyes higiénéjára, és szorgalmazzuk a kondicionáló terem igénybevételét.
- Feladatunk az „uniós polgár” szemléletének kialakítása.
- Az alapvető karrierépítési technikák és életpályamodellek megismerésének biztosítása a tantárgyi ismeretekhez kapcsolódóan.

A fentiek elősegítik az egyén sikerélményhez juttatását, az egyéni képességek fejlesztését, az iskola értékteremtő, érték közvetítő szerepét, mindezekon keresztül a személyiség fejlesztését, formálását.

1.2.2 A tanulóinkban kialakítandó, illetve megerősítendő személyiségjegyek:

- a helyes önértékelés, amely se nem túlozza, se le nem becsüli értékeit,
- az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük,
- józan, megfontolt ítélőképesség,
- a mások felé való nyitottság, befogadóképesség,
- a saját akaratunkról való lemondás mások érdekében,
- elfogadó, segítőkész magatartás,-
- türelem,
- alaposság,
- mértékletesség,
- belső igény a szépre, a jóra, és az igazra,
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt,
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- alapos, rendszeres és pontos munka,
- a feladatok lelkiismeretes elvégzése.

1.3 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink

Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink meghatározásakor a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet pedagógiai programmal kapcsolatos vonatkozó rendelkezései (128. § (1)) szerint jártunk el. Eszerint:

„ A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

(2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

(5) A nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.”

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit.

1.3.1 Az egészségnevelés iskola területei

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységben alapozódhassanak meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása, és gyógyulási folyamatuk
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.
-

1.3.2 Az egészségfejlesztő team az egészségfejlesztési program feladatainak meghatározását, koordinációját, végrehajtását végzi.

Tagjai:

- az intézményvezető
- az iskolaorvos, védőnő
- a testnevelő
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus
- az ifjúságvédelmi felelős
- az osztályfőnöki munkaközösség-vezető.

1.3.3 Iskolai programok

1.3.3.1 Tanórai foglalkozások

Szaktárgyi órák témafeldolgozása:

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. Ezekre a helyi tanterv tervezése során külön figyelmet fordítottunk. Kiemelt jelentőségűek a testnevelés, a biológia, a kémia, földünk és környezetünk és osztályfőnöki tárgyak.

1.3.3.2 Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola vezetése törekszik a Köznevelési Törvényben előírt mindennapos testnevelés feltételeinek megvalósítására. A délelőtti foglalkozások teljesen lefedik a sportudvar és tornaterem kihasználhatóságát. A tanulóink számára lehetőséget kívánunk biztosítani a délutáni órákon, sportfoglalkozáson való önkéntes részvételre.

Tanulóink számára az alábbi lehetőségeket biztosítjuk:

- labdarúgás
- kosárlabda
- röplabda
- floorball
- tánc
- turisztika
- kondicionáló terem használata

1.3.3.3 Tanórán kívüli foglalkozások, programok

Az iskola lehetőségeinek korlátozottsága miatt megragadunk minden adódó alkalmat arra, hogy tanulóink számára új mozgásformát teremthessünk. A mozgásformák változatossága a hétköznapi monotonitásának megtörését, és a mozgásszeretet elmélyítését segíti.

- Iskolai sportnap
- A város által évente rendezett Sprint-, és Tapolca-Sümege futónapokon való részvétel.
- Tanúhegy kerülő kerékpártúra
- Világcégek által rendezett verseny: pl. Coca-Cola foci

Tanulóink további mozgáslehetőségének biztosítása, csak a szülők anyagi áldozatvállalásával valósulhat meg. Az iskola szervezésében a szülők finanszírozása mellett a következő lehetőségek állnak tanulóink rendelkezésére: sítábor, uszodalátogatás, Balaton körüli kerékpártúra.

Kapcsolódunk Tapolca Város alábbi prevenciós programjaihoz: Városi Egészségnap, Föld napja, Autómentes nap.

Belső és külső szakemberek, szakértők bevonásával az alábbi programokat szervezzük:

- AIDS vetélkedő (Vöröskereszt)
- Elsősegély tanfolyam és verseny (Mentőszolgálat)
- Csecsemőgondozási verseny (Vöröskereszt)
- Drog prevenció (Városi Rendőrkapitányság)
- Az önbíráskodás büntetőjogi következményei (Városi Rendőrkapitányság)
- Párkapcsolat-szexuális élet (nőgyógyász)
- Véradás évente nagykorú diákok részére (Ha vért adsz, életet adsz!)
- Egészség és Életmód nap iskolai szervezésben (Védőnő)

1.3.3.4 Az iskolai beszámoltatás, követelményei, formái, rendje és korlátai

A tanulók egyéni vagy csoportos tanulási tevékenységének eredményét az egyén, a csoport, az osztály és az iskola szintjén is értékelni kell. Az értékelés funkciója a hatékonyságnövelés.

A tanulók teljesítményének mérésénél, értékelésénél és minősítésénél a következő elveket kell alkalmazni:

- tervszerűség,
- folyamatosság,
- hatásosság,
- nyilvánosság.

Azt, hogy az egyes tantárgyakból, tantárgy részekből

- a pedagógusok a tanulói ismeretek számonkérésének, a beszámoltatásnak milyen formáit alkalmazzák (szintfelmérő dolgozat, témazáró dolgozat, témaközi dolgozat, írásbeli és szóbeli felelet, szorgalmi feladat, stb.),
- hogyan történik a tanulói teljesítmények értékelése és minősítése,
- miként alakulnak osztályzattá a tantárgyi jegyek,

mind a tanulókkal, mind a szülőkkel közérthetően és írásban közölni kell. E közlés az adott tanévben az első számonkérést, beszámoltatást megelőzően, de legkésőbb szeptember 15-ig értesítés és a tudomásulvétel regisztrálása útján történik.

1.3.3.5. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az ismeretek megszerzésének, a tanulási folyamatnak legfontosabb szervezési formái:

- a közösségben végzett tanulás,
- az egyéni tanulás.

Mindkettőnek fontos szerepe van a tanulási folyamatban, a személyiség fejlődésében. Ezért különösen lényeges a közös és az egyéni tanulás megfelelő arányának fenntartása.

A házi feladatnak, mint önálló tanulási munkának a jelentősége:

- fontos szerepe van a tanulás tanulásában,
- szerves kapcsolatot tart fenn két tanítási óra között,
- nélkülözhetetlen az ismeretek megszilárdításához, emlékezetbe véséshez,
- segíti az alapfogalmak, összefüggések megértését, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését.

a) Alapelvek:

- A házi feladat legyen a tanuló felkészültségének megfelelő.
- Az 9. évfolyamtól fölfelé haladva fokozatosan növekedjen a produktív jellegű feladatok aránya a reprodukív típusú feladatokkal szemben.
- Az önálló ismeretszerzést, információ feldolgozást kívánó feladatoknál gondoskodni kell arról, hogy a tanár által megjelölt források, segédeszközök minden tanuló számára rendelkezésre álljanak.
- Legyen megfelelően előkészítve, pontosan meghatározva a tennivaló, a határidő, a felhasználható eszközök.
- Rendszeresen ellenőrizve legyen.

b) Korlátok:

- Lényeges a házi feladat elkészítéséhez szükséges időtartam megállapítása, amelynek meghatározásához a tanulócsoporthoz tartozó diákok között az átlagos képességű tanuló számára szükséges időt kell figyelembe venni.
- A napi írásbeli és szóbeli házi feladat elkészítésének időtartama tantárgyanként ne haladja meg átlagosan a napi 30-40 percet.
- Az ennél hosszabb időt igénybevevő több témát átfogó feladatok elvégzéséhez egy hetet biztosítani kell.
- Hétvégére, hosszabb, több napos szünetekre az egyik órától a másikra adottnál ne legyen több a házi feladat. A szóbeli és írásbeli házi feladatok arányát a tantárgyak követelményei határozzák meg.

1.3.3.6. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek :

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy

- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, ill. az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, ill. iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái:

- a) az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:
  - szaktanári dicséret,
  - osztályfőnöki dicséret,
  - igazgatói dicséret,
  - nevelő testületi dicséret.
- b) az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanuló a tanév végén:
  - szaktárgyi teljesítményért,
  - példamutató magatartásért,
  - kiemelkedő szorgalomért,
  - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthető.
- c) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, ill. előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- d) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, ill. előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- e) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

Az elismerést, dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelességeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének, elmarasztalásban kell részesíteni.

Az iskolai fegyelmezés formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- nevelőtestületi intés,
- ha a tanuló kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás során, írásbeli határozattal fegyelmileg el kell marasztalni az EMMI rendeletben részletesen szabályozott módon.

Az iskolai fegyelmezések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni. Az iskola tanulói fegyelmi és kártérítési felelősséggel tartoznak az Nkt. és az EMMI rendeletben foglaltak szerint.

1.3.4 Segítő kapcsolatok

1.3.4.1 Iskolaorvos, védőnő

Munkájukat éves munkaterv alapján végzik az egészségfejlesztési teammal egyeztetve. Iskolánkban heti egy alkalommal rendel az iskolaorvos, ill. heti három alkalommal a védőnő is jelen van. 2013. március 01-től heti egy alkalommal csütörtökön 13,30-tól 15,30-ig személyre szabott védőnői tanácsadást is tartunk.

Iskolánkban végezzük az egészségügyi kötelező szűrővizsgálatokat, kivételt az évenkénti fogászati szűrővizsgálat jelent, amit a szakorvosi rendelőben végeznek el.

A kötelező szűrővizsgálatokon kívül az iskolában történik a szakmai alkalmassági vizsgálatok szervezése és lebonyolítása is.

Közreműködnek a közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás-egészségügyi, és balesetvédelmi feladatok ellátásában, az iskolavezetéssel egyeztetve.

Osztályfőnöki órákon egészségügyi témákban tájékoztatják a tanulókat.

1.3.4.2 Iskolapszichológus

Heti 4 órában csoportos és egyéni foglalkozások keretében segít a tantestületnek. Szakmai ismeretei révén olyan területen ad segítséget a diákoknak, tanároknak, amelyek felismerése, problémakezelése speciális szakmai felkészültséget követel.

1.3.4.3 Ifjúságvédelem az iskolában:

Az ifjúságvédelem kiemelt fontossággal bír iskolánk életében, melyet alátámaszt az évenként elvégzett szociális felmérés is. A jelenlegi ifjúságvédelmi felelős nyolc órában látja el munkakörét.

- Bemutatkozik a kilencedik évfolyam osztályaiban, valamint a szülői értekezleteken.
- Tájékoztatja a diákokat és a szülőket arról, hogy problémáikkal milyen időpontokban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.
- Felveszi a kapcsolatot a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a társintézmények ifjúságvédelmi felelőseivel, az iskolaorvossal, védőnővel, a Nevelési Tanácsadó munkatársaival.
- A Gyermekjóléti Szolgálat felkérésére esetmegbeszéléseken, szociális kerekasztal megbeszéléseken vesz részt.
- Pszichológiai tanácsadást, segítő beszélgetést biztosít a diákok számára.
- Előkészíti és megszervezi az A-HA! Iskolai oktatóprogram keretén belül tartandó előadásokat.
- Felveszi a kapcsolatot az osztályfőnökkel és megbeszéli velük a problémás diákok eseteit.
- Beszámol a kilencedikes diákok összetételéről tantestületi értekezleten.
- Felveszi a kapcsolatot a veszprémi Alkohol-és Drogsegély Ambulanciával, a tapolcai pártfogó felügyelővel és folyamatos szakmai kapcsolatot tart fenn velük.
- Felméri és adminisztrálja a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulókat.
- Segíti a fejlesztő pedagógusok és gyógypedagógusok munkájának megszervezését.
- Részt vesz az ÁNTSZ és Családvédelmi Iroda esetmegbeszélésein.
- Osztályfőnöki órák keretében prevenciós foglalkozásokat tart.

- A Rendőrség ifjúságvédelmi felelősével folyamatos kapcsolatot tart, esetmegbeszéléseken vesz részt.
- A pedagógusok, szülők, tanulók jelzései, vagy a velük folytatott beszélgetések alapján – a veszélyeztető okok feltárása érdekében -, családlátogatásokon vesz részt a tanuló családi környezetének megismerése érdekében.

1.4 Közösségfejlesztés

1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A közösségteremtés alapvető színtere az osztály. A gyerekek osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítőtje, fejlesztője is. Az osztályfőnöki feladatok állandóan bővülnek. Az ő munkájukat szakoktatóink is nagymértékben segítik. Munkálkodásuk nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései, a különböző iskolai programkínálatok. Igényességük, elvárásaik, értékrendjük a tanulók számos attitűdjének alakításán túl a szülők hozzáállását is befolyásolhatja.

Minden tanuló ismerje meg nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Ismerjék a kiemelkedő magyar államférfiak, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát.

A tanulók legyenek nyitottak a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek és eredményeinek megismerésére.

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a feladatok megoldásában a kooperatív magatartás érvényesítésében, a környezeti konfliktusok közös kezelésében, megoldásában.

Fejleszteni kell a kommunikációs kultúrát. Az új információs környezetben eligazodó, és azt kritikai módon használó fiatalokat kell nevelni.

A pedagógusok fejlesszék az idős, beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Nyitottak vagyunk a diákok, szülők kezdeményezésére szakkörök, diákkörök szervezésére. Amennyiben megfelelő számú érdeklődőt érint, és célkitűzése összecseng nevelési-oktatási céljainkkal, támogatjuk a működését.

Amennyiben – a közoktatási törvénynek megfelelően – a szülők igénylik, az eredményes tanulás érdekében tanulószobai foglalkozást szervezünk.

1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

- Minden évben a 9-12. évfolyamokon hazánk kultúrájának, természeti értékeinek, szépségeinek megismerése céljából kirándulást szervezünk.
- Pályázatok útján igyekezünk a meglévő külföldi kapcsolatokat fenntartani, és lehetővé tenni, hogy a tanulóink külföldi szakmai gyakorlatokon vehessenek részt.
- Az idegen nyelv oktatásához kapcsolódóan minden évben játékos vetélkedő formájában fel kell eleveníteni az oktatott nyelvekhez kapcsolódó népek kultúráját, szokásait.

- Iskolánkban rendszeresen szervezünk önismereti és konfliktuskezelési tréningeket. A beiratkozáskor – diákjaink részvételével – szülői értekezletet tartunk.

1.4.3 A hagyományápoló, hagyományőrző tevékenységünkben rejlő közösségfejlesztő lehetőségek

Hagyományőrző tevékenységünk középpontjában a közéleti- és a szabadidős kultúra fejlesztése áll. A nemzeti ünnepeinkről, évfordulóinkról való megemlékezések fő célkitűzése a nemzeti öntudat fejlesztése, a hazához tartozás érzésének erősítése. Legfontosabb alapelvünk a hagyományos mozzanatok tiszteletben tartása mellett, hogy újszerű keretek közt, elsősorban az érzelmekre hatva ragadjuk meg az ünnepek lényegét, lehetőleg sajátos színt adva, aktualizálva kapcsoljuk össze a múltat, jelent s jövőt. Ennek szellemében iskolai megemlékezéssel tisztelgünk az állami ünnepeink és évfordulóink alkalmából.

Kiemelt szerepet töltenek be nevelési célkitűzéseink elérésében az iskola saját rendezvényei, ünnepségei is.

A tanév jeles napjai évről évre visszatérnek az iskola életében. Megünneplési módjuk szokásrendet, hagyományt alakít ki, megtanítanak az ünnep szerepére, az ünneplés módjaira, megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát, és stabilitást adnak.

Minden tanév új kihívásokat, új feladatokat jelent, új elvárásokat támaszt és új eredményeket hoz. Ahhoz, hogy e mögé felsorakozzon az egész iskola, együtt vágjon neki a megoldásoknak, majd együtt értékelje az elért eredményeket, szükség van a közös, ünnepélyes tanévnyitó- és tanévzáró ünnepségekre.

Iskolánk életében kiemelt szerepet tölt be a szalagavató, melyen rendszerint nyitótánc, a végzősök és a tantestület műsora követi egymást.

A ballagás főaktusára városunk főterén kerül sor, ahol a város mindenkori polgármestere búcsúztatja az elköszönőket.

Ezek a szülőkkel, rokonokkal, barátokkal együtt töltött ünnepek, a felnőtt társadalomba való befogadás jelképei. Ugyanakkor olyan – mással nem helyettesíthető – viselkedéskultúra- és közösségfejlesztő lehetőségek ezek, amelyek nemcsak a magánéletben, hanem a későbbi szakmai, társadalmi életben is kamatoznak.

A tanulók bemutatkozásának sajátos színtere az immár hagyományos karácsonyi ünnepség.

Minden évben megrendezzük a Széchenyi-napokat melynek keretében szakmai és/vagy kulturális programokat szervezünk.

Szakmai, tantárgyi, műveltségi vetélkedők, bemutatók, szakmai találkozók, a diákönkormányzat által szervezett szabadidős programok, túrázás teszi gazdaggá az adott tanév programjában meghirdetett rendezvényt. A szabadon választható érettségi tétel ugyancsak az ő személyéhez kapcsolódik.

Minden év szeptember 21-én ugyancsak Széchenyi-napot rendezünk, melynek során megkoszorúzzuk névadónk szobrát.

Tapolca jeles költőjéről, Batsányi Jánosról úgyszintén megemlékezünk. Neve ott szerepel az érettségi tételek között, továbbá az ő szobrát is megkoszorúzzuk.

Az iskolai rendezvények között önálló egységként kezeljük a tanulók által szervezett alábbi programokat:

- Kétévente szakmai napokat rendezünk, melyek során bemutatók (gépészet, kereskedelem, vendéglátás) előadások és gyárlátogatás követik egymást.

- A stadthageni nyári gyakorlat (kereskedelem, vendéglátás) a nyelvtanulást és az európai kitekintést is szolgálja. Erre elsősorban a Leonardo-program kínál lehetőséget.
- Leendő elsőseink még augusztusban megismertetjük városunk nevezetességével.
- Tantestületi kirándulásra minden évben sort kerítünk.
- Iskolai könyvtárunk az évfordulókra koncentrálna, s ezek kapcsán hirdet pályázatokat, továbbá kiállításokat rendez.

Iskolai keretek között emlékezünk meg az alábbi állami ünnepekről:

- október 6. - aradi vértanúk
- október 23. - az 1956-os forradalom és szabadságharc
- október reformáció napja
- november a hálaadás napja
- január 22. - a magyar kultúra napja
- február 25. - megemlékezés a kommunista diktatúra áldozatairól
- március 15. - az 1848-as forradalom és szabadságharc
- április 16. - a Holokauszt emléknapja
- július 22 Nándorfehérvári csata emléknapja

1.4.4 A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

Az iskolai diákönkormányzat elsősorban a diákok érdekvédelmi, érdekérvényesítési szerve, ám egy iskola akkor jó, és főleg akkor szerethető, ha a tanulás mellett a diákélet is színes, változatos, s ebben kiemelkedő szerepe van a diákönkormányzatnak.

A diák-önkormányzati tagok az alábbi feladataik ellátásával segítik a közösségfejlesztést:

- kapcsolattartás az osztályfőnökökkel és az osztályban tanító tanárokkal,
- az osztály közösségi életének, iskolai és szabadidős programjainak szervezése,
- a tanulmányi versenyekre való mozgósítás,
- a szociális juttatásokra való javaslattétel,
- osztályünnepségek, megemlékezések szervezése,
- az osztályfőnökkel egyetértve - szükség esetén - osztálygyűlés összehívása.

A diákönkormányzat hagyományos rendezvényei: az elsősavató, a diáknapi és a diákparlament.

Nevelőtestületünk tagjai a diák-önkormányzattal, tanulóközösségekkel együttműködve alakítja programját.

1.4.5 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A szabadidős tevékenységek nem csupán az egészséges életmód és a kultúraközvetítés szempontjából fontosak: társadalmi és közösségnevelési szerepük is vitathatatlan.

Nevelőmunkánkban fontos szerepet szánunk az aktív társas szabadidős tevékenységek testi-lelki feltöltődést eredményező felhasználásának: a testmozgás, az alkotás, a művelődés és a társas szórakozás különböző formáinak. Az ezek során mozgósított szellemi, testi képességek, készségek a személyiségfejlődés mellett fontos szerepet játszanak közösség tagjainak összekovácsolásában, a szűkebb és tágabb iskolai közösségek fejlesztésében.

Szabadidős foglalkozásokat elsősorban a diákönkormányzat, illetve az osztályközösségek szerveznek.

- Rendszeresen szervezünk színház- és hangverseny-látogatásokat.
- Iskolai kulturális, sport, tantárgyi és szakmai versenyek, vetélkedők, pályázatok és kiállítások sorozata ad lehetőséget az egyéni érdeklődés és tehetség kibontakoztatására.
- Tanulmányi kirándulásokat elsősorban osztálykeretben és szakmai csoportoknak szervezünk, azonban lehetőség van osztályok közötti, illetve iskolai szintű szervezésre is.
- Arra törekszünk, hogy a könyvtár az iskola azon pontja legyen, ahol csendre, nyugalomra számíthat az oda látogató. Hozzájárul a diákok differenciált fejlesztéséhez, az önművelés képességének kialakításához. A tanároknak is lehetőséget nyújt a tanórára való felkészülésre, önművelésre. Célunk, hogy a tanórák és a tanulás-tanítás folyamatában egyre jobban felhasználjuk a könyvtár adta lehetőségeket.
- A számítástechnika termék a felelős tanárral való egyeztetés után tanórán kívül is tanulóink rendelkezésére állnak. Tanulásra, gyakorlásra, szakdolgozat készítésre használhatják az iskola eszközeit a gépidő igénybevételével.
- A zsebongóban 2 számítógép áll a diákok rendelkezésére. Napközben lyukas óra alatt itt internetezhetnek.
- A tornaterem és a kondicionáló terem tanári felügyelettel használható. Az iskolai diáksportkör foglalkozásai biztosítják a mindennapos testedzést.
- Évente sor kerül teremlabdarúgó tornára, valamint sítáborra.
- Lehetőség van iskolánkban a természetjáró szakosztály munkájában való részvételre is.
- Minden évben megszervezzük a Balaton körüli Széchenyi-kerékpártúrát.

1. 5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

1.5.1 Az egyes pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó és szakmai vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- szakkörökkel, korrepetálással és felzárkóztatással kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása, kapcsolattartás a szülőkkel,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,

- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

1.5.2 Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnök munkája során céltudatosan hangolja össze az iskolai és az iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket. Legfőbb feladata, hogy a rá bízott osztályt tanítsa, nevelje, tervszerűen irányítsa, vezesse.

A 9. évfolyamon kiemelt feladat az iskola rendjének megismertetése, a helyes tanulási módszerek megalapozása, a megfelelő képességek fejlesztése, az osztályközösség kialakítása és a tanulók önismeretének folyamatos fejlesztése.

Az osztályfőnöki munka tartalma a Nemzeti alaptantervben rögzített fejlesztési feladatokra, illetve a helyi sajátosságokra épül: erkölcsi nevelés; nemzeti öntudat, hazafias nevelés; önismeret és társas kultúra fejlesztése; családi életre nevelés; testi és lelki egészségre nevelés; felelősségvállalás másokért, önkéntesség; fenntarthatóság, környezettudatosság, pályaorientáció, gazdasági és pénzügyi nevelés; médiatudatosságra nevelés, a tanulás tanítása.

1.5.3 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök részletes feladatai:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében, annak alapelveit betartva neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, szülőkkel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és figyelemmel kíséri a tanulók tankönyvellátását.

- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
-

1.5.4. A szakmai mentorpedagógus feladatai

Amennyiben a szakmai elméleti vagy gyakorlati képzésben alkalmazott szakember (mentorált) nem rendelkezik pedagógus végzettséggel, szakoktatói végzettséggel vagy legalább két év pedagógus munkakörben szerzett gyakorlattal, az igazgató szakmai mentort rendel mellé.

A szakmai mentorpedagógus módszertani kérdésekben segíti és értékeli a mentoráltat.

A szakmai mentorpedagógust az intézmény igazgatója bízza meg. A döntés előtt az igazgató beszerzi az iskolavezetés és az érintett szakmai munkaközösség véleményét. Elsősorban azok közül a pedagógusok közül kell választani, akik az adott szakterületen legalább öt éves gyakorlattal rendelkeznek, és az iskolával legalább három éve fennáll munkaviszonyuk.

A szakmai mentorpedagógusi feladatokat két éven keresztül kell ellátni.

A szakmai mentorpedagógusi megbízás feltételeiben az igazgató és a megbízott állapotodnak meg.

Az óralátogatást a szakmai mentor a haladási naplóban aláírásával igazolja, a konzultációról az időpont, időtartam rögzítésével, a résztvevők aláírásával nyilvántartás készül.

A szakmai mentorpedagógus feladatai:

1. Éves mentorálási programot készít a mentorálttal egyeztetve
2. A mentorálási programot jóváhagyatja az igazgatóval
3. Szakmai segítséget nyújt a mentorálnak az alábbi területeken

- a. a pedagógusi munkára vonatkozó jogszabályok, intézményi alapdokumentumok, szabályzatok megismerése, értelmezése, intézményi feladatok megismertetése.
- b. a pedagógiai program, különösen a szakmai program szakszerű alkalmazása.
- c. a tanórák (gyakorlati foglalkozások) megtervezése, tanmenet, tematikus terv, óravázlat készítése.
- d. a szaktárgynak és a tanítási helyzetnek megfelelő oktatási módszerek, taneszközök megválasztása, alkalmazása.
- e. a tanórán kívüli tevékenységekben való részvétel
- f. a szervezeti kultúra, a kommunikációs szokások megismerése.

4. Szükség szerint, de negyedévenként legalább egy, legfeljebb négy alkalommal látogatja a mentorált tanítási óráit (gyakorlati foglalkozásait).
5. Rendelkezésre áll a mentorált szakmai problémáinak megbeszéléséhez
6. Segíti a mentoráltat a munkájával kapcsolatos adminisztráció elvégzésében, folyamatosan ellenőrzi a teljesítését
7. Évente értékeli a mentorált teljesítményét
8. Értékelését összeveti a mentorált önértékelésével, és az intézményvezetővel egyeztetve meghatározza a mentorált további feladatait, a fejlesztési irányokat.

1. 6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Szem előtt tartva azt, hogy minden ember tehetséges valamiben, fontosnak tartjuk azt az összehangolt pedagógiai munkát, amely valamennyi gyermeknek lehetőséget ad arra, hogy felismerhesse értékeit, s ezekkel az értékekkel az adott területen kiemelkedő teljesítményeket érhessen el.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak. Alapelv, hogy ebben a folyamatban az iskola segítő, irányító, lelkesítő háttérrel biztosítson:

A tehetség és a képesség kibontakoztatás formái:

- szakkör, differenciált foglalkozások, önképző kör, versenyek, szakmai emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások.
- Fokozatosan egyre több alkalmat teremtünk az önálló tanulói tevékenységekre (kiselőadások, könyvtári kutatómunka, önfejlesztésre alkalmas számítógépes programok alkalmazása, stb.)
- A választható tárgyak kínálatával biztosítjuk azt, hogy a kötelező tárgyakon felül az érdeklődésüknek leginkább megfelelő tananyagokkal foglalkozhassanak tanulóink.
- Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával igyekszünk megteremteni annak a lehetőségét, hogy ki-ki a saját haladási ütemében tudjon előbbre jutni, ill. elmélyedni a tananyagban.

A választható tantárgyak kínálatát a helyi tantervünk tartalmazza.

- A tehetség- és képesség kibontakoztatást segítő tevékenységek formáit tanévenként Munkatervünk tartalmazza.

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Tapasztalatunk szerint a globalizáció felerősíti a társadalmi szegregáció bizonyos formáit. A növekedő tudásbázisú és információtartalmú szakmák képviselői még inkább perifériára tolják azokat, akiknek a pozíciói korábban is inkább fizikai erőkifejtésre vagy repetitív munkához kapcsolódtak.

Úgy gondoljuk, a szakképző iskolák feladata közé tartozik az is, hogy megőrizzék, erősítsék a fizikai munka társadalmi elismertségét.

Iskolánk beiskolázási körzete több helyi és vidéki iskolára terjed ki. Így számolni kell azzal, hogy a hozzánk kerülő tanulók - azonos tanulmányi átlag mellett is - eltérő tudásszinttel rendelkeznek. Ezért mind a szakiskolai, mind a szakközépiskolai 9. osztályokban tanév elején szintfelmérést végzünk, és a rendelkezésre álló órakeret lehetőségeit figyelembe véve képesség szerinti csoportba osztjuk a tanulókat, továbbá minden tantárgyból biztosítjuk a korrepetálást, felzárkóztatást.

A felméréseket félévkor és év végén megismételjük, amikor az elért eredmény tükrében a tanulók másik csoportba kerülhetnek, ill. a felmérők tapasztalatai alapján meghatározzuk a további feladatokat.

A szakiskolai képzés során igyekszünk felmérni a tanulók készségeit, képességeit és ennek megfelelően orientálni őket, a későbbi kudarcok elkerülése végett. Bemutatjuk a nálunk oktatott szakmák sajátosságait, lehetőséget teremtve a szakma alapfogásainak kipróbálására. Ez sok esetben sikerélményhez juttatja a tanulókat, önbizalmat ad az inkább gyakorlati beállítottságú tanulóknak és segíti őket a pályaválasztásban.

A munkaügyi központtal együttműködve minden évben pályaválasztást segítő előadásokat szervezünk, hogy segítsünk tanulóinknak megtalálni a legkedvezőbb továbblépési lehetőségeket.

Szakiskolai és szakközépiskolai ágra egyaránt sok olyan tanuló jelentkezik és nyer felvételt, akiknek az iskolai élet előző nyolc évében nem sikerült a középiskolában történő továbbtanulást kellően megalapozni, ezért a felzárkóztatás érdekében:

- a legtöbb problémát felszínre hozó tantárgyak körében a 9. 10. évfolyamon a heti óraszámom felül felzárkóztató foglalkozást szervezünk az alapismeretek, alapkészségek pótlásának segítésére,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat egyéni foglalkozások keretében segítjük,
- az önálló munka folyamatos fejlesztésével, fokozódó követelmény állításával, folyamatos értékeléssel segítjük a tanulók sikerélményhez jutását.
- olyan foglalkozásokat szervezünk, amelyek lehetőséget adnak az önismeret fejlesztésére és a tanulás tanulására.

1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Iskolánk feladata:

- a család szerkezetéből, nevelési hibáiból, a családtagok személyiségéből adódó ártalmak ellensúlyozása, enyhítése annak érdekében, hogy a minden tanulóra alkalmazandó intézményi értékelési rend (tanulmányi, magatartás, szorgalom minősítés) diszkrimináció nélkül valósulhasson meg. Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatteremtési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelő képességét,

- minden szaktanár köteles tanítványait megismertetni a saját tantárgyának hatékony tanulási módszerével,
- a tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- a fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- a szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.
- egyéni foglalkozás
- szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás
- folyamatos kapcsolattartás a gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményekkel
- szakemberhez irányítás (iskolaorvos, védőnő, pszichológus),
- Azoknak az iskolai, egyéni és iskolán kívüli lehetőségeknek a megkeresése az osztályfőnökkel, a szaktanárokkal, a gyerekekkel és a szülőkkel együttműködve, amelyek elősegíthetik a gyermek fejlődését.

1.6.4 A sajátos nevelési igényű tanulók segítésének programja

1.6.4.1 Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe vette.

Különleges bánásmód keretében sajátos nevelési igényű az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén a halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrumzavarral küzdő,
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl.: dyslexia, dyspraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

1.6.4. 2 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünk legfontosabb alapelve a nevelési tényezők összehangolása – az ifjúságvédelmi felelős, az osztályfőnök, az osztályt tanító tanárok együttműködésére építve – a tanulók eredményes nevelése, a személyiség harmonikus fejlődése érdekében.

Alapvető célkitűzés a veszélyeztetett vagy hátrányos helyzetből adódó negatív hatások megelőzése, ellensúlyozása, csökkentése.

Egyre több a veszélyeztető tényező: az urbanizáció, a családok széthullása, a túlzott anyagiasság, a munkanélküliség, vagy a szegénység.

A fiatalok fejlődését veszélyeztető sérülések (biológiai-fiziológiai, szociális, pszichés) gyakran össze is függenek egymással.

Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelem feladata, hogy enyhítse, ha lehet, kiküszöbölje a családi nevelésből, a környezetből fakadó intenzív ártalmakat, illetve a társadalmi viszonyok negatív hatásaitól úgy védjük a fiatalt, hogy felkészülhessenek az ártalmak kivédésére is. Az ellátásban alapszinten minden pedagógus együttműködik, kiemelt feladata az osztályfőnöknek, a gyermekvédelmi felelősnek, védőnőnek van.

Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységünk:

- A tanulók személyiségének, képességeinek, körülményeinek minél alaposabb és sokoldalúbb megismerése, a veszélyeztetett, ill. hátrányos helyzetű tanulók nyilvántartása, fejlődésük nyomon követése.
- indokolt esetben kapcsolatfelvétel a családdal,
- felvilágosító munka szülői értekezleteken, fogadóórákon
- ismeretterjesztés (veszélytényezők, bűnözés, kábítószer stb.) – osztályfőnöki órán,
- meghívott külső előadók (védőnő, drog prevenciók szolgálatok, rendőrség szakemberei).
- pszichológiai segítség,
- nevelési tanácsadó, családsegítő igénybevétele.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata:

- A tanulók mulasztásának figyelemmel kísérése, az igazolatlan mulasztások megelőzése; bekövetkeztekor az okok feltárása és kiküszöbölése a szülőkkel együttműködve; szükség esetén a megfelelő adminisztratív lépések megtétele.
- Rendszeresen figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályi változásokat, és ezekre felhívja az igazgató és a pedagógusok figyelmét.
- Minden tanév elején, az iskolai munkaterv részeként, felméri a szociálisan veszélyeztetettek körét, majd elkészíti az iskola gyermekvédelmi munkatervét.
- Gyermekvédelmi munkáját önképzéssel és a szakirodalom tanulmányozásával folyamatosan fejleszti.
- Kiszűri és nyilvántartja a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat.
- Minden tanév elején tájékoztatja a szülőket és a tanulókat saját tevékenységéről, feladatairól és arról, hogy milyen jellegű problémákkal mikor és hol kereshetik fel.
- Tájékoztatja a szülőket és a tanulókat arról, hogy problémáikkal az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel. Az iskolában a tanulók

és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, illetve telefonszámát.

- A tanulók részére az iskolai védőnői hálózattal egyeztetve egészségvédő, mentálhigiénés és szenvedélybetegség megelőző programokat szervez.

A gyermek-és ifjúságvédelmi felelős különleges feladatai, jogköre

- a tanulók családi környezetének megismerése;
- tanulmányi eredményük, magatartásuk és mulasztásaik figyelemmel kísérése;
- anyagi problémák esetén gyermekvédelmi támogatás vagy természetbeni juttatás megállapítását kezdeményezi a polgármesteri hivatalnál;
- a gyermekvédelemmel foglalkozó szolgálat, hatóság részére e tanulókról az osztályfőnökökkel közösen környezettanulmányt készít;
- kapcsolatfelvétel a gyermekjóléti szolgálattal;
- figyelemmel kíséri és segíti pályaválasztásukat, továbbtanulásukat;
- szükség esetén védő-óvóintézkedéseket javasol, és közreműködik ezek megvalósításában;
- az osztályfőnökök javaslatai alapján kezdeményezi a rászoruló tanulók számára pénzügyi támogatás vagy természetbeni juttatás megállapítását (tankönyvtámogatás, étkezési támogatás);
- részt vesz az önkormányzat gyermekjóléti szolgálata által kezdeményezett esetmegbeszéléseken;
- az osztályfőnökökkel, a szülői munkaközösséggel együttműködve felméri a karácsonyi, ballagási, kirándulási segélyben részesítendőek körét.
- figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos pályázatokat, és lehetőség szerint részt vesz a pályázatokon.

1. 6. 6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Legfontosabb alapelve a nevelési tényezők összehangolása – az ifjúságvédelmi felelős, az osztályfőnök, az osztályt tanító tanárok együttműködésére építve – a tanulók eredményes nevelése, a személyiség harmonikus fejlődése érdekében.

Alapvető célkitűzés a veszélyeztetett vagy hátrányos helyzetből adódó negatív hatások megelőzése, ellensúlyozása, csökkentése.

- Iskolánk tanulói részére minden évben drog - és bűnmegelőzési programokat szervezünk. Ennek érdekében folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a drogambulaciával, a helyi rendőrkapitányság ifjúságvédelmi referensével. Az ő segítségükkel rendszeresen tartunk előadásokat. Lehetőségeinkhez mérten pályázatokat nyújtunk be a drogreprevenció témakörében.
- Iskolánkban, ifjúságvédelmi felelőst és iskolapszichológust alkalmazunk, aki segíti a tanulókat problémáik megoldásában, kapcsolatot tart az ifjúságvédelmi szervezetekkel.
- Egészségvédelmi és felvilágosító tevékenységet folytatunk, és előadásokat szervezünk:
  - szexuális felvilágosítás
  - dohányzás
  - fertőző betegségek megelőzése
  - családi életre nevelés
  - rákszűrés
  - elsősegélynyújtó tanfolyam témakörökben, szakemberek bevonásával.

- A tankönyvtámogatás szétosztásakor figyelembe vesszük a szociális rászorultságot, a szétosztási elveket évente felülvizsgáljuk.
- Az elhelyezkedési esélyek növelése érdekében élet és pályatervezési foglalkozásokat szervezünk.
- Folyamatosan figyelemmel kísérjük az idevonatkozó pályázati kiírásokat és élünk a pályázati lehetőségekkel.
- Támogatjuk – út az érettségéhez és út a szakmához programokat, ajánljuk tanulóinknak és keresünk mentorokat nekik.

1.6.7 A sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai nevelése és oktatását segítő, a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő, tanulási zavarokkal, illetve részképeség-zavarokkal küzdő gyerekek felzárkóztatására és fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk.

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a gyengébben teljesítők felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások segítik.

Fejlesztő programunk megvalósítását fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus látja el.

Tevékenységi területek, lehetőségek:

- Az alapkészségek mindennapos fejlesztése.
  - Rugalmas, a tanulók szintjéhez igazodó követelményrendszerrel, a tananyag feldolgozásának speciális módszereivel, a tananyag szükség szerinti átrendezésével biztosítani a tantervi minimum teljesítését.
- Speciálisan kiscsoportos vagy egyéni felzárkóztató foglalkozások szervezése.
- Folyamatos korrekció, ellenőrzés, értékelés, önértékelés.

Tevékenységi formák:

- az egyéni képességekhez igazodó munkaformák,
- egyéni fejlesztés, értékelés,
- csoportos fejlesztés,
- tanórai differenciálás,
- kooperatív munkaformák alkalmazására.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatásának irányelvei, céljai, feladatai

Intézményünk feladatának tartja a tanulási zavaros (diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás) és magatartászavaros gyermekek integrációját. Feladatvállalásunk a következő alapokon nyugszik: az integráció gondolata a humánus alapértékek elfogadását jelenti és a fogyatékos fogalmának újragondolását feltételezi. Fontos annak felismerése és a tanulókkal való felismertetése is, hogy átmenetileg vagy tartósan bárki szorulhat speciális segítségre, hogy mindannyian "különbözőek vagyunk", s ez a sokszínűség nem negatívumot, hanem pozitívumokat jelent a közösségek és a társadalom számára.

Az integráció pozitív magatartásmintákat közvetít. A speciális szükségletű gyermeket reális önértékelésre, képességei maximális kibontakoztatására serkenti, a nem sérült gyermekek pedig megtanulják a hozzájuk való alkalmazkodást, a segítségnyújtást. Ez pedig hosszú távon az előítéletek enyhüléséhez, a "másság" értékeinek társadalmi méretű elismeréséhez vezethet. A sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatása valósul meg intézményünkben.

Az együttnevelés során fontos feladatunknak tekintjük az iskola pedagógusainak, a szülők és a tanulók közösségének felkészítését a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai szintereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül.

Fejlesztő-nevelő munkánkat a hagyományos pedagógiai elveken túl a sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai fejlesztésének irányelvei determinálják.

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt törekszünk arra, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek személyisége minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képesek legyenek a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeiket megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

A sajátos nevelési igényű gyermekek képzésének során a legfontosabb szempontok:

az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos pozitív változása, a sérült részképességek folyamatos fejlesztése, egyéni szükségletek, társadalmi beillesztés.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva. A követelmények elsajátíttatása a beszéd, nyelvi és egyéb tanulási zavarok kompenzálása és megszüntetése érdekében végzett folyamatos korrekciós, rehabilitációs, intervenciós és sérülés-specifikus egyéni és **kiscsoportos terápiás programok segítségével** történik, részben saját szakembereink, részben utazó tanári hálózat segítségével. Legnagyobb hangsúlyt az anyanyelv és irodalom, a matematika, a testnevelés és sport, a művészetek műveltségi területei kapnak.

Ennek érdekében a következő pedagógiai alapelvek megvalósítására törekszünk:

- a sérült személyiség fejlesztése gyógypedagógiai eszközökkel,
- a tanulók egyéni képességeinek, eltérő fejlődési ütemének figyelembe vétele az oktatás és nevelés folyamatában,
- egységes nevelési elvárásokkal a követelmények biztonságossá tétele,
- támasz és segítségnyújtás a tanulási folyamatokban, az emberi törekvésekben,
- a speciális nevelési szükségletek kielégítése a nevelés-oktatás minden területén.

Ennek érdekében a következő célokat tűztük ki:

- a sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés funkciók, sérült részképességek terápiás jellegű korrekciójával,
- a differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a rehabilitációs és rehabilitációs eljárásokkal,
- az általános műveltség megalapozása,
- az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése az önálló életvezetési technikák elsajátításával, gyakorlásával, toleráns magatartás kialakítása a személyiség gazdagításával, az általános emberi értékek és normák elfogadtatásával.

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás fő feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek szempontjából:

- az alapdokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével,
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával,

- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoporthoz és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,
- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően,
- a fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.

A pedagógiai célkitűzések, feladatok eszközei és eljárásai

Az oktatás-nevelés területén eszköznek tekintjük a tanítási órákat és a tanításon kívüli órákat, a fejlesztő foglalkozásokat a közös és a részletes követelmények érvényesítésére. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása során szoros együttműködést megvalósítására törekszünk:

- a gyermek diagnózisát felállító szakértői bizottság,
- az iskolánkban a gyermek fejlesztését végző, fejlesztésében közreműködő utazó gyógypedagógus,
- a pedagógusok munkáját segítő szakmai szolgáltatást nyújtó gyógypedagógus,
- és a szülők között.

A szaktanár a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak -

egyedülálló nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait;

Szükség esetén a gyógypedagógussal együttműködve **egyéni tantárgyi fejlesztési tervet**

készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. Az oktatás során individuális

módszereket, technikákat (differenciált foglalkoztatás, kooperatív csoport és páros munka, fejlesztő programok, speciális tankönyvek, feladatlapok, eszközök) alkalmaz.

A közösségépítés során személyes példájával segíti a sajátos nevelési igényű gyermek osztályközösségbe való befogadását.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően érvényesíti a méltányos számonkérési, értékelési ill. átmeneti felmentési lehetőségeket minden esetben a gyermek távlati érdekeinek figyelembevételével.

A sajátos nevelési igényű gyermekek képzésének során a legfontosabb szempontok: az

értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos pozitív változása, a sérült részképességek folyamatos fejlesztése, egyéni szükségletek, társadalmi beillesztés.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

Minden tanulóknak szükségleteihez igazodva és a szakértői véleményben előírtaknak megfelelően biztosítjuk a rehabilitációs időkeretet. A pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások fajtáit és óraszámát - az éves órakeret függvényében, a rászoruló tanulók szükségleteinek ismeretében - tanévenként munkatervben rögzítjük, a konkrét fejlesztési órarendeket is tanév elején állítjuk össze.

A rehabilitációs - rehabilitációs foglalkozások egyéni vagy csoportos formában is tarthatók.

A foglalkozás a gyermek képességeinek, a fejletlen vagy sérült funkcióinak feltérképezésével indul.

A fentiek ismeretében fejlesztési terv készül.

A foglalkozások anyagának, tapasztalatainak feljegyzése folyamatosan történik. Lényeges elem az évenkénti pedagógiai diagnosztizálás, amelyet írásban rögzít a gyógypedagógus.

- Az intézmény minden **tanév végén (június 30-ig) jelzi** az illetékes Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság felé azoknak a tanulóknak az adatait, akinek a következő tanévben kötelező felülvizsgálatuk lesz. A gyógypedagógus a rehabilitációs foglalkozásokról **munkanaplót** vezet, továbbá a rehabilitációs foglalkozásokat az **egyéni fejlődési lapon** is dokumentálja.

A fejlesztés szervezeti keretei

A tanulók rehabilitációs-rehabilitációs foglalkozásainak időbeosztását a gyógypedagógus az osztályfőnökkel konzultálva határozza meg. A fejlesztő foglalkozás lehet:

a) Egyéni rehabilitáció, foglalkozás:

Lényeges, hogy a foglalkozások helye és ideje állandó legyen, így hozzájárulhatunk egy megfelelő napi ritmus kialakításához.

Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, egyéni tantárgyi korrepetálás, pszichológiai foglalkozások, terápiák.

b) *Kiscsoportos fejlesztés:*

A csoportok megszervezésekor meghatározó szempont, hogy azonos vagy hasonló fejlettségi szinten álló tanulókból, illetve azonos vagy hasonló nehézségekkel küzdő tanulókból szervezzünk homogén csoportokat.

Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, tantárgyi korrepetálás, mozgásterápia, pszichológiai terápiák.

c) *A tanóra keretein belül a gyógypedagógus részvételével:*

Tantestületünk nyitott erre az együttműködésre, így a páros óraszervezés a 9-12. évfolyamokon egyaránt megvalósítható.

A tanórai és a tanórán kívüli fejlesztés kiemelt területei

Az *anyanyelvi* fejlesztésben különös hangsúlyt kap:

- a pontos diagnózis, a megfelelő fejlesztési szempontok és módszerek kiválasztása, a vizsgálatok szakszerű elvégzése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és idői relációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a balról-jobbra való haladási irány rögzítése,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az auditív és vizuális diszkrimináció és emlékezet fejlesztése,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- grafomotoros fejlesztés,
- a helyes ejtés, a fonéma hallás fejlesztése,
- hang- és betűegyeztetési gyakorlatok,
- a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, memoriterek,
- könyvtárhasználat,
- számítógép, internet.

Minden részterületen hosszabb begyakorlási, érési időszakot biztosítunk. Az anyanyelvi fejlesztés a nevelés minden színterén központi szerepet kap.

A *matematika* fejlesztésében különös hangsúlyt kap:

- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- számfogalmak kialakítása és bővítése,
- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- az alpműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása. A matematika

előkészítése a tanulmányi idő növelésével valósul meg.

A matematika tanítása a hagyományos matematika-tanítási módszerek felhasználása mellett az egyéni dyscalculia terápiából átvett elvek, eszközök és feladatlapok segítségével, apró lépésekben, a konkrét segédeszközökkel történő manipuláció idejét megnyújtva történik.

A *művészetek* területen kiemelt szerepet kap:

- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd a téri orientáció,
- a mozgás-ritmus-beszéd koordináció,
- a grafomotoros fejlesztés,
- a szenzomotoros fejlesztés.

A *mozgásfejlesztés* során kiemelt szerepet kap:

- rugalmasság fejlesztése,
- statikus, átmeneti és dinamikus egyensúly,
- testvonal átlépésének fejlesztése,
- végtagszétválasztás,
- ellentétes végtagmozgás fejlesztése,
- testséma, téri orientáció,
- ritmusfejlesztése,

- szerialitás,
- emlékezet,
- mozgásutánczás,
- finommotorika fejlesztésének előkészítése.

A személyiségfejlesztés során kiemelt szerepet kap:

- helyes önértékelés, az énkép erősítése,
- az önbizalom erősítése,
- a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs eszköztárának növelése,
- a hibás-hiányos helyzetfelismerés kompenzálása,
- a tudatos önirányítás, önkontroll kifejlesztése,
- az empátia fokozása, a másság elfogadtatása,
- a kompenzáló és védekező mechanizmusok (extrém magatartás, beilleszkedési zavar, agresszió) csökkentése, illetve megszüntetése.

Az élő idegen nyelv tanítása során kiemelt szerepet kap:

- énekek, népi játékok tanítása,
- az adott nyelvet beszélő népek hagyományainak megismerése.

Az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel, történik. A számonkérés során vagy a szóbeliség, vagy az írásbeliség kerül előtérbe.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A részképesség zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta (elsősorban logopédus, pszichopedagógus) közreműködésével valósul meg.

A részképesség zavarok jellegének megfelelően a gyermekek iskolai oktatásában érvényesítjük a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét. Iskolai nevelésük, oktatásuk során kiemelt feladatuként kezeljük:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítását,
- a kudarctűrő-képesség növelését,
- az önállóságra nevelést.

Diszlexia, diszgráfia esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

Iskolás korban az olvasás- és írászavarok javításának feladata kialakítani a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejleszteni kifejező készségét, segíteni az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A gyermekeknél az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel történik.

Nagy hangsúlyt fektetünk az aktív szókinccs, a beszédképesség, a szövegértés, a testséma, téri tájékozódás, a vizuomotoros koordináció fejlesztésére.

Diszkalkulia esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

A matematika tanítása során nagy hangsúlyt fektetünk az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztésére, a matematikai nyelv tudatosítására, a szerialitás erősítésére, a testséma, a téri relációk biztonságára (lásd helyi tanterv).

A számolási zavarokkal küzdő gyermekek esetében a tananyag elsajátítása során lassabb haladási tempót, hosszabb bevésési szakaszt, és több gyakorlási lehetőséget biztosítunk. A számolási készség fejlesztése során a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében segítő-kompenzáló matematikai eszközök használata megengedett. Törekszünk arra, hogy a fokozott mennyiségű gyakorlás során a tanulók megtalálják és megtanulják alkalmazni az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikákat, eljárásokat.

Hiperkinetikus zavarok, aktivitászavarok, figyelemzavar esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

A gyermek nevelése-fejlesztése-tanítása során nagyon fontos a szoros kapcsolat a tanító, a gyógypedagógus (lehetőség szerint pszichopedagógus) és a szülői ház között. A gyermek képességeinek, terhelhetőségének és érdeklődésének megismerésével a pedagógus ki tudja alakítani az egyénre szabott követelményrendszert, mind a gyermek viselkedését, mind tantárgyi tananyagot illetően.

A gyakoroltatás, a számonkérés során a feladatok összeállításánál figyelembe vesszük a tanuló gyengébb monotónia-tűrését, fáradékonyságát.

SNI esetében folyamatos továbbhaladás, egyéni fejlesztési terv, biztosítjuk a tantárgyi felmentéseket, könnyítéseket.

Az értékelés alóli felmentés lehetőségét a mindenkori érvényben levő törvények értelmében biztosítjuk.

Az SNI tanuló tantárgyi teljesítményének értékelése

Alapvető cél a tanulók önértékelésének fejlesztése, kritikus gondolkodásuk kialakítása, egymás munkájának elismerése, a hibák kíméletes, javító szándékkal történő megfogalmazása. A tévedések megbeszélése, kijavítása közösen történik. A hibák elfogadása, a tanulási folyamat részeként való kezelése a biztonság érzését nyújtja, mentesíti a gyerekeket a szorongástól.

A teljesíthető tevékenység biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét. Ugyanakkor az elért teljesítmény értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az adott gyermek aktuális teljesítőképessége, az, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki a munka, a feladat elvégzése érdekében. Elvünk, hogy az értékelés

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- tartalmazza, hogy a gyerek a saját lehetőségeit mennyire aknázza ki.

Az értékelési szempontok összetettek, egy-egy tantárgyra, illetve a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

Az értékelés:

- fejlesztőközpontú, megerősítő, korrigáló,
- összhangban a NAT-tal, a pedagógiai programmal, a helyi tantervvel,
- rendszeres és folyamatos,
- személyre szóló, ösztönző, közérthető,
- tartalmazza a továbblépés útját is,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, az SNI tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tantárgyi számonkérések során a sajátos nevelési igényű tanulóink beszámoltatásának formáit és módjait részképesség zavaraihoz igazítjuk. Az olvasási-írási nehézségekkel küzdő gyermekek számára biztosítjuk az írásbeli dolgozatok szóbeli feleletekkel történő kiváltását, illetve e gyermekeink

számára célzottan több megszólalási lehetőséget adunk nemcsak a számonkérés, hanem a gyakorlás során is.

Az írásbeli beszámoltatás során hosszabb időt biztosítunk egy-egy dolgozat elkészítésére, valamint indokolt esetben mi olvassuk fel a feladatlap utasításait (pl., nyelvtan, matematika) a gyermek számára. A részképesség zavarokkal küzdő, s emiatt görcsös, szorongó gyermeknek lehetőséget nyújtunk az egyéni helyzetben, nem az osztályközösség előtt történő számonkérésekre is.

A számolási nehézségekkel küzdő gyermekek a speciális segédeszközöket (korongok, pálcikák, számtábla) a dolgozatok során is használhatják

Az iskolai számonkérések során a témazáró dolgozatok mellett minél nagyobb számban tesszük lehetővé gyermekeinknek, hogy tudásukról röpdolgozatok, szóbeli feleletek (egy-egy lecke anyagából) formájában is számot adjanak.

Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendjét a Pedagógiai Program Helyi Tanterve tartalmazza.

A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének rendszere az SNI tanulók esetében

Az értékelésnél figyelembe vesszük az elsődlegesen ill. másodlagosan kialakult magatartási, szocializációs problémákat. A gyermekek számára apró lépésekre lebontva teljesíthető szabályokat állítunk fel az adott csoport fejlettségi szintjének megfelelően.

A szorgalom értékelésénél figyelembe vesszük a gyermek önmagához képest nyújtott teljesítményét, a tanuláshoz való viszonyát, a foglalkozásokon tanúsított aktivitását, önkéntes feladatvállalásait és azok teljesítését.

A közösségfejlesztés fontos feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek sikeres integrálása szempontjából

- A kiscsoportok együttműködésének megszervezése, személyiségformáló hatásának (önzetlenség, barátság, segítségnyújtás, lelkiismeretesség, áldozatkészség) hasznosítása, továbbfejlesztése.
- Az alkalmazkodás, beilleszkedés, a társakkal történő együttműködés, a közösségben vállalható szerep megtalálásának segítése, a kollektivitás fejlesztése.
- A tanulók társas, rokonszenvi, közösségi kapcsolatainak alakítása, továbbfejlesztése.
- Az önbizalom, önnevelés igényének felkeltése, a kezdeményezőképeség fejlesztése.
- A magányos gyermekek bevonása a közös tevékenységekbe, beilleszkedésük segítése.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló pedagógiai tevékenységek

Szoros kapcsolat kialakítása az intézményhez tartozó óvodai intézményegységgel azért, hogy az onnan beiskolázásra kerülő gyermekek kialakulóban lévő személyiségét megismerhessük, és a magatartási, beilleszkedési zavarokra utaló jelek alapján megfelelő, fejlesztő módon fordulhassanak pedagógusaink feléjük.

Erősíteni kell a kapcsolatot a kerületi Nevelési Tanácsadóval annak érdekében, hogy a felmerülő magatartási és beilleszkedési zavarok szakszerű megállapítása után megfelelő iránymutatást kapjunk a tanulók megtámogatásához.

Iskolapszichológus alkalmazása a zavarok korai felismerése és szakszerű korrigálása érdekében.

Rendszeres kapcsolat kialakítása a kerület Gyermekjóléti Szolgálattal annak érdekében, hogy a családban generálódó beilleszkedési- és magatartási zavarok csökkentését, megelőzését a szolgálat életvezetési tanácsokkal segíthesse.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Tanulóink érdekképviseleti szervükön, a diákönkormányzaton keresztül vehetnek részt az iskola döntési folyamataiban.

A tanuló intézményi döntési folyamatban való részvételi rendjét tekintve az alábbi hatályos jogszabályok a mérvadóak.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény:

37. § (1) A nevelési-oktatási intézmény a gyermekkel, a tanulóval kapcsolatos döntéseit - jogszabályban meghatározott esetben és formában - írásban közli a tanulóval, a szülővel.

46.§ (6) A tanuló joga különösen, hogy:

g) az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdésről, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola, kollégium működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzen az iskola, a kollégium vezetőihez, pedagógusaihoz, az iskolaszékhez, a kollégiumi székhez, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül - az iskolaszéktől, kollégiumi széktől a tizenötödik napot követő első ülésen - érdemi választ kapjon,

48. §

(4) A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- a) az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,*
- b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,*
- c) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,*
- d) a házirend elfogadása előtt.*

A fentiekben felül:

- A diákönkormányzat véleményezési jogot gyakorol a tanulókat érintő valamennyi kérdésben.
- A diákönkormányzat véleményezési jogot gyakorol a tanuló ellen folyó fegyelmi eljárásban.
- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaik érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik útján – az iskola nevelőjéhez, az osztályfőnökhöz, a diákönkormányzathoz, a szülői szervezethez és – amennyiben úgy érzik, hogy nem kielégítő számukra az intézkedés -, az iskola igazgatójához fordulhatnak.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik nevelőikkel, a nevelőtestülettel, a szülői munkaközösség elnökével és az iskola igazgatójával.

–

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

1.8.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.

1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák

Hatékony oktató-nevelő munka elképzelhetetlen a szülők és pedagógusok együttműködésének nélkül. Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók érezzék az egységes, egyértelmű elvárásokat, amit velük szemben támasztanak nevelőik, szüleik.

A szülői házzal való hatékony együttműködés érdekében:

- a 9. évfolyamosok felvétele után a tanévkezdés előtt megtartjuk az első szülői értekezletet, ahol megismerhetik a gyerekek és a szülők az egyes tantárgyak követelményrendszerét, a házirendet, a diákélettel kapcsolatos tudnivalókat
- minden évfolyamon évente két szülői értekezletet tartunk
- a végzős évfolyamokon a továbbtanulás, szakmaválasztás segítése érdekében külön pályaválasztási szülői értekezletet hívunk össze.
- rendkívüli esetben az SZMSZ-ben foglaltak alapján szülői értekezlet hívható össze,
- a szülők felé egyértelmű igényként fogalmazzuk meg, hogy a tanuló bármely ok miatti hiányzását azonnal jelezze az osztályfőnök felé, ha ez lehetséges, előre,
- a tanuló hiányzása esetén az osztályfőnök köteles a szülőt megkeresni a tanuló hiányzásának tisztázása érdekében
- az osztályfőnök folyamatosan figyelemmel kíséri a tanulók tevékenységét, ha a magatartásában, tanulmányaiban változást észlel, felveszi a szülőkkel a kapcsolatot,

- a szülői közösséget az osztályok szülői munkaközösségének vezetőségi tagjaiból álló Szülői Munkaközösség képviseli.
- a szülői munkaközösséget bevonjuk az iskola, ill. tanulóközösséget érintő döntések előkészítésébe, végrehajtásába, rendezvények szervezésébe,
- negyedévente fogadónapot tartunk, melynek pontos időpontját a tanév elején közlé tesszük
- a szülőket bevonjuk iskolánk által tanulóink védelmében szervezett előadásokba,
- szakember bevonásával segítjük megoldani a szülő és gyermeke között kialakult konfliktusokat,
- az igazgató a munkatervben meghatározott időpontban fogadóórát tart a tanulók és a szülők részére.

1. 8. 3 A kollégiummal való jó kapcsolattartás érdekében:

- a kollégium nevelői rendszeresen látogatnak az iskolába és érdeklődnek a kollégista tanulók iskolai magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről.
- kollégiumi nevelőtanárokkal az osztályfőnök havonta egyszer felveszi a kapcsolatot a tanulókat érintő ügyekben,
- az iskola és a kollégium rendezvényeire kölcsönösen ellátogatnak a vezetőségi tagok.

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák és alkalmassági vizsga vizsgaszabályzata

1. 9 1 A vizsgaszabályzat célja a tanulmányok alatti vizsgákról szóló a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályoknak való megfelelés.

Ennek megfelelően:

- A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal, javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
- Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.
- A vizsgák lebonyolítása a szaktanárok feladata, az igazgatóhelyettes felügyelete mellett. Formája lehet: írásbeli, szóbeli, gyakorlati.

1. 9. 2 A vizsgaszabályzat hatálya

A vizsgaszabályzat az iskolánkban előforduló alábbi vizsgákra terjed ki:

- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- javítóvizsga
- szintvizsga
- pótló vizsga.

A vizsgaszabályzat hatálya kiterjed az intézmény valamennyi azon tanulójára:

- aki osztályozó vizsgát kéri,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira:

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.9.3 A tanulmányok alatti vizsgák folyamata

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

1.9.3.1 *Osztályozó vizsga:* az évfolyam teljes anyagából vagy egyes tárgyakból tehető iskolai vizsga, melyre magántanulók, hiányzásuk miatt nem osztályozható tanulók, valamely tantárgyból egyéni felkészülést folytató tanulók jelentkezhetnek. Több évfolyam anyagából összevont vizsga is tehető. Ez esetben minden évfolyamot külön osztályzattal kell lezárni. Bizottság előtti vizsga. Idejét, rendjét az igazgató határozza meg.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Osztályozóvizsgát tehet a tanuló, ha egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen eléri a kétszázötven tanítási órát, ha a szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszban az elméleti tanítási órák húsz százalékát, a kötelező óra legfeljebb ötven százalékában folyó pályaorientáció, gyakorlati oktatás, szakmai alapozó elméleti és gyakorlati oktatás, valamint – az Országos Képzési Jegyzék szerinti – elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás tanítási óráinak húsz-húsz százalékát, kilencedik évfolyamtól kezdődően a Nat-ban meghatározott szakmai orientáció, a tizenegyedik évfolyamtól kezdődően – az Országos Képzési Jegyzék szerinti – elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás tanítási óráinak húsz-húsz százalékát, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető. kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a törvényben meghatározott értesítési kötelezettségének.

1.9.3.2 *Különbözeti vizsga:* az igazgató írja elő más iskolából, évfolyamról vagy iskolaszervezeti típusból érkezett tanulóknak a tanrendek (tananyagok) összevetése után. Bizottság előtti vizsga. Idejét, rendjét az igazgató határozza meg.

1.9.3.3 Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban lehet szervezni. Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

1.9.3.4 *Pótló vizsgát tehet a tanuló,* ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

1.9.3.5 *Szintvizsga:* szakképzési törvénynek megfelelően szervezzük meg.

1.9.3.6 *Alkalmassági vizsga:* elbeszélgetés keretében zajlik annak érdekében, hogy meggyőződjünk róla, hogy a tanuló rendelkezik-e egy adott szakma megszerzéséhez szükséges alapkompétenciákkal, készségekkel. Lebonyolításáért a szakmai igazgatóhelyettes és a szakképzési munkaközösség-vezető a felelős.

1.9.4 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről a nevelőtestület osztályozó értekezleten dönt. Magasabb évfolyamba léphet az a tanuló, aki a tantárgyak tantervi követelményeit teljesítette, azaz valamennyi, osztályzattal értékelendő tantárgyból az adott évfolyamon legalább elégséges osztályzatot kapott és a nem osztályzattal értékelendő tantárgyakból a minősítése legalább megfelelt.

Magasabb évfolyamon folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akinek más képzési célú osztályból való átvétele miatt, a nevelőtestület tantárgyi osztályozó vizsga letételét írta elő, és az osztályozó vizsga letételére haladékat kapott.

1. 10 A felvétel és az átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai, a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezései

- A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja.
- Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség, annak hiányában a nevelőtestület véleményének kikérésével – az igazgató dönt.
- Az általános iskolai tanuló az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel.
- A felvételi eljárással kapcsolatos határidőket az oktatásért felelős miniszter évente, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben foglaltakhoz igazodva az igazgató határozza meg.
- Az iskola igazgatója a felvételi döntésekről szóló értesítések megtörténte után a következő tanév első napjáig rendkívüli felvételi eljárást ír ki abban az esetben, ha az általános felvételi eljárás keretében az adott osztályba felvehető tanulói létszám kevesebb mint kilencven százalékát sikerült betölteni. A kiírást meg kell küldeni a székhely szerint illetékes kormányhivatalnak, továbbá a hivatalnak, amely a megküldött és összesített adatokat a honlapján közzéteszi.
- A rendkívüli felvételi eljárásban új jelentkezési lapot kell benyújtani az iskola által meghatározott formában és időpontig. A felvételi kérelmekről az iskola igazgatója dönt.
- A középfokú iskolai felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap (a továbbiakban: felvételi lapok) felhasználásával kell benyújtani a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.
- Ha a szakiskola, a szakközépiskola, szakképzési évfolyamára jelentkező nem az iskolában közismereti oktatásban megkezdett tanulmányait kívánja folytatni, a tárgyév február 15-étől az iskola által meghatározott időben kérheti felvételét vagy átvételét.
- Az átvételre a különbözeti vizsga szabályai vonatkoznak.

Felvétel a felnőttképzésre

A nappali képzésre felvehetőek száma maximum 36 fő. Ettől a fenntartó engedélyével az érvényes jogszabályok megtartása mellett lehet eltérni. A felvételtől az igazgató dönt, a jelentkezőt tanító tanárok véleményét kikérve. Annál a jelentkezőnél, aki az előtanulmányait nem a Széchenyi István Baptista Középsiskolában szerezte, a felvételi elbírálás alapja a szakiskolában szerzett érdemjegyek átlaga. Az esti valamint a levelezőképzésre való felvétel feltétele az előírt előtanulmányok megléte.

1.11 Különleges helyzet szabályozása a középfokú iskolai jelentkezőknél, akik azonos összesített eredményt értek el.

- A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén található.

- A felvétel elbírálásakor előnyben kell részesíteni azt a tanulót, aki maga, vagy akinek szülei a baptista gyülekezethez tartozik.

1. 12 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanuló:

- megismerje az életveszély elsődleges elhárításának módját
- az élet megmentésének eszközeit
- a további egészségkárosodás megakadályozásának módszerét
- megtanulja a baleset vagy rosszullet következményeinek csökkentési lehetőségeit.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- az elsősegélynyújtás alapjainak megismerése
- a vészhelyzetben való tennivalók megtanulása.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében az iskola kapcsolatot épít ki:

- az iskolaorvossal és a védőnővel
- az ifjúságvédelmi felelőssel
- az osztályfőnöki munkaközösséggel
- A Magyar Vöröskereszt Helyi Szervezetével

Tanulóink

- bekapcsolódnak a Magyar Vöröskereszt Helyi Szervezete által lebonyolított véréradásokba
- elsősegélynyújtó tanfolyamokon vesznek részt, és az elsajátítottakból vizsgát tesznek
- részt vesznek a helyi Ifjúsági Vöröskereszt munkájában.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- szaktárgyi órák témafeldolgozása: több tantárgynak van csatlakozási pontja az elsősegély-nyújtási alapismeretekhez;
- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek:

Biológia: Az ember megismerése és egészsége című fejezetben pl: az általános egészségtannal kapcsolatban a betegség tünetei, a lázcsillapítás; a bőrrel kapcsolatos tananyagnál a sebellátás, a rovarcsípések és az égési sérülések ellátása; a keringési rendszerrel az ájulás esetén történő segítségnyújtás, vérzések, lélegeztetés.

Kémia: A legfontosabb természetes szénvegyületek című fejezet pl: az ájulás esetén történő elsősegélynyújtás; a mérgező vegyületek kapcsán a mérgezéssel kapcsolatos teendők.

Fizika: Az életfolyamatok és az elektromosság fejezetén belül pl: a segítségnyújtás áramütés esetén.

Testnevelés: baleset megelőzése a tanítási órákon; tennivalók vészhelyzetben; sebellátás

Osztályfőnöki óra: az elsősegélynyújtás alapjai; célja; a mentők hívásának helyes módja; az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele egy-egy alkalommal.

Az elsősegély-nyújtási alapismereteket szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- A Vöröskereszt által az iskolánkban szervezett elsősegélynyújtó tanfolyamok
- Iskolai véradás
- Ifjúsági Vöröskereszt munkájában való részvétel.

1.13 Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése

Jogszályi háttér: A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény, a 110/2012. (VI.04.) Kormányrendelet (NAT), a 20/2012. (VII.31.) EMMI rendelet, az 1068/2012. (III.20.) Korm. határozat (nemzeti önkéntes stratégia 2011-2020).

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

6.§ (4) bekezdése kimondja: „ A középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve

a) a felnőttoktatásban részt vevő tanulókat és

b) azon sajátos nevelési igényű tanulókat, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.”

4.§ (15) bekezdés:”közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása”

97.§ (2) bekezdés: „Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.”

A törvénynek megfelelően iskolánk a 9-11. évfolyamok számára szervezi meg a közösségi szolgálatot.

A közösségi szolgálat keretei között a következő területeken folytatható közösségi munka:

- a) egészségügyi,
- b) szociális és jótékonyági,
- c) oktatási,
- d) kulturális és közösségi,
- e) környezet- és természetvédelmi,
- f) katasztrófavédelmi,
- g) óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, idős emberekkel közös sport és szabadidős területen

A közösségi szolgálatot koordináló pedagógus legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart. A fogadó intézménynek mentort kell biztosítania.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése alkalmanként egy, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető.

A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről való hazautazás nem számítható be a teljesítésbe.

18 éves kor alatt 14 óra pihenőidőt kell két nap között biztosítani.

16 éves kor alatt naponta 3v órát és hetente 12 órát tevékenykedhet a tanuló 1 nap pihenéssel.

16 és 18 éves kor között 4 és fél órát lehet naponta tevékenykedni, hetente összesen 18 órát.